

U s n e s e n í

z 28. výjezdního zasedání Výboru pro národnostní menšiny (dále jen VNM) Zastupitelstva Karlovarského kraje, konaného dne 16. dubna 2024 od 14:00 hodin v Zastupitelském sále Radnice města Chomutova, Nám. 1. Máje 1, Chomutov.

Přítomni:

Markéta Monsportová, Richard Šulko, Ján Čonka, Ankhtuya Batsuuri, Mgr. Bc. Martin Ziegler, Ing. Le Anh Phong, Mgr. Helena Pačesová, Maryia Cherevko, Helena Pourová, Bc. Alexander Vagin, Radka Bárová - viz prezenční listina

Nepřítomni: Petr Mach, Ing. Dana Čekanová – rezignovali, Jana Polívková, Libor Beneš, Mgr. Julie Vaňková, Dejan Randjelović, kpt. Jaroslava Kasslová, por. Mgr. Michaela Klimešová, Mgr. Pavel Vaculík

Ostatní zúčastnění za Karlovarský kraj:

Kateřina Rentková – zapisovatelka

Ostatní zúčastnění za Ústecký kraj:

Výbor pro národnostní menšiny města Chomutov - Bc. Renata Adamová – předsedkyně, Alena Katela, Mgr. Miloslav Šedý, Ing. Daniel Černý, Renata Karásková, Kateřina Romaňáková, Bohdan Herasko, Ing. Pham Viet Dong, Gabriela Hrehorovská, Ing. Ralf Kohout

Výbor pro národnostní menšiny Ústeckého kraje - JUDr. Karolína Žákovská, Ph.D. - předsedkyně, Kristýna Koukalová, DiS., Mgr. Renata Zrníková, Karel Karika, Jana Chudobová, Ing. Věra Nechybová, Rostislava Hubčuková, Anatoly Orlov, Marie Vovesná, Michael Lichtenstein, Ivo Přichystal. Jako hosté se zúčastnili pan Ing. Karel Giampaoli a Bc. Hedvika Navarová.

Ad. 1) Zahájení, schválení programu

Společné jednání Výboru pro národnostní menšiny Zastupitelstva Karlovarského kraje, Výboru pro národnostní menšiny Zastupitelstva Ústeckého kraje a Výboru pro národnostní menšiny Zastupitelstva statutárního města Chomutov zahájil JUDr. Milan Petrilák, 2. náměstek primátora města Chomutov, přivítal přítomné a popřál jim mnoho pracovních úspěchů ve společné práci.

Jednání bylo zahájeno v 14.05 hodin a ukončeno v 15.50 hodin. **Členové Výboru pro národnostní menšiny Zastupitelstva Karlovarského kraje schválili následující program jednání.**

Program jednání:

- 1) Úvod a oficiální přivítání
- 2) Představení činnosti jednotlivých orgánů zabývajících se v Ústeckém a Karlovarském kraji záležitostmi národnostních menšin
- 3) Zvládání ukrajinské krize
- 4) Sdílení dobrých praxí a možnosti budoucí spolupráce
- 5) Různé, závěr

pro: 11

proti: 0

zdrželi se: 0

Přijato usnesení č. 61/04/24

Výbor pro národnostní menšiny Zastupitelstva Karlovarského kraje schvaluje program jednání

Ad. 2) Představení činnosti jednotlivých orgánů zabývajících se v Ústeckém a Karlovarském kraji záležitostmi národnostních menšin

Představení Výboru pro národnostní menšiny Zastupitelstva statutárního města Chomutov se ujala jeho předsedkyně paní Bc. Renata Adamová. Uvedla, že je velmi ráda, že ke společnému jednání došlo, těší se na možnost nastavit si další novou spolupráci, každý si z jednání odnese podněty pro další práci. Následně krátce představila výbor, který funguje od roku 2004, paní Adamová je předsedkyní druhé volební období, výbor má celkem 13 členů, v současné době má 6 národnostních menšin ve složení romské, ukrajinské, vietnamské, rusínské, německé a maďarské menšiny. Výbor je velmi aktivní, nyní je na programu literární čtení ukrajinské menšiny v prostorách muzea města Chomutov, dále mají spoustu celoročních aktivit, pořádali Den Romů, tradiční fotbalový turnaj národnostních menšin, mají kroniku národnostních menšin, která je k dispozici v jednacím sále k prohlédnutí, je i v elektronické podobě na stránkách města, paní Adamová předala slovo.

Paní JUDr. Karolína Žáková, Ph.D., zastupitelka Ústeckého kraje a předsedkyně výboru pro národnostní menšiny pozdravila v úvodu všechny přítomné, především pak hosty z Karlovarského kraje, poděkovala paní Adamové za organizaci celé akce. Dále paní předsedkyně informovala, že pouze ve čtyřech krajích - Jihomoravský, Moravskoslezský, Karlovarský a Ústecký kraj a město Praha, jsou zřízeny Výbory národnostních menšin. Karlovarský a Ústecký kraj mají podobné rozložení menšin, které v krajích žijí, zástupci řeší také podobné otázky a výzvy. V Ústeckém kraji jsou zastoupeny 3 orgány věnující se národnostním otázkám, všechny tři orgány vznikly na úrovni měst, jedná se o Výbor pro národnostní menšiny města Chomutov, Komise sociální a národnostních menšin města Most, Komise národnostních menšin města Trmice, která je inspirována krajských výborem. Paní předsedkyně uvedla, že si myslí, že i v Karlovarském kraji se řeší podobná otázka jako v kraji Ústeckém, a to zda Výbor pro národnostní menšiny zřizovat. V krajích je to povinnost, pokud se alespoň 5% občanů přihlásilo k jiné národnosti než české v rámci posledního sčítání obyvatel. Tento ukazatel však není při sčítání obyvatel průkazný, neboť národnost se vyplňuje dobrovolně

a sčítání obyvatel provádí i cizinci, kteří v kraji aktuálně žijí a nejsou dlouhodobými občany kraje. V Ústeckém kraji jsou menšiny zastoupeny v 8% možná i více. Výbor je opakovaně zřizován od roku 2005, v příštím roce oslaví výročí 20. let. Složení výboru je z nejvíce zastoupených menšin, má celkem 17 členů, 9 menšin - maďarská, slovenská, ukrajinská, vietnamská, německá, ruská, bulharská, židovská, romská plus zastoupení politických stran, také stálí hosté. Hlavní náplní je řešení problematiky národnostních menšin a integrace cizinců. Největší aktivitou je festival Barevný region, který je spojen s akcí Barevná planeta, menšiny zde vystupují, představují svou kulturu, gastronomii, akce má velký ohlas. Od roku 2022 je k dispozici dotační program - Podpora aktivit a prezentace národnostních menšin žijících na území Ústeckého kraje, v letošním roce s alokací 1 milion korun. Dále se již od roku 2022 řeší uprchlická krize, v současné době je 16,5 tisíce držitelů dočasné ochrany na území Ústeckého kraje, nejvíce bylo kolem 27 tisíc osob. Vznikla česko-ukrajinská publikace pro děti prvního stupně Falko a já, jako přivítání v kraji, jedná se o cestovatelského průvodce po kraji pro děti. V současné době se pro velký úspěch publikace jedná o překladu do Německého jazyka. V rámci výboru vystoupili i zástupci Policie ČR, aby informovali o situacích obětí trestných činů, kteří jsou často z řad cizinců. Dále se členové výboru účastní několika jednání na celostátní úrovni a jiných akcí týkající se otázek národnostních menšin. Paní předsedkyně poděkovala všem členům za aktivní přístup a pestrou diskuzi, věří, že výbor bude i nadále zachován.

Představení Výboru pro národnostní menšiny Karlovarského kraje se následně ujala paní předsedkyně Markéta Monsportová. Poděkovala v úvodu za organizaci společného jednání, poděkovala za velmi inspirativní odpoledne, předala pozdrav od tajemníka výboru pana Mgr. Pavla Vaculíka, který nemohl ze zdravotních důvodů dorazit, uvedla, že pracuje v pozici koordinátora pro romské záležitosti a záležitosti cizinců přes 20 let a je takovým hlavním tahounem výboru. Výbor pro národnostní menšiny Karlovarského kraje zřídilo Zastupitelstvo v roce 2005 na základě ustanovení §76, zákona č. 129/2000 Sb. o krajích, ve znění pozdějších předpisů. Napomáhat chce prezentaci, toleranci, integraci a bezproblémovému soužití lidí odlišných mentalit a kultur. Hlavní náplní je komplexně řešit otázky národnostních menšin na území kraje, hájit jejich práva a vytvářet prostor k prosazování jejich zájmů a potřeb. Rozpočet výboru se navýšil ze 180 tisíc na 250 tisíc, rádi bychom v budoucnu měli také vlastní dotační titul na podporu činnosti spolků sdružující menšiny. Výbor pro národnostní menšiny Karlovarského kraje aktivně pracuje již páté volební období. Současný výbor má 15 členů a zastoupeny jsou tyto nejpočetnější v kraji zastoupené národnosti: vietnamská, německá, maďarská, slovenská, romská, ukrajinská, ruská, mongolská a dále zástupci politických stran v Zastupitelstvu kraje jak z koalice, tak opozice. Předsedkyní výboru je zastupitelka a uvolněná členka za Piráty, místopředsdou pan Ján Čonka, tajemníkem etnolog Mgr. Pavel Vaculík z krajského úřadu. Stálými hosty pak za srbský spolek Vidovdan pan Dejan Randjelovič, ředitelka CPICu paní Vaňková a styčný důstojník pro menšiny kpt. Jaroslava Kasslová, a za Městskou policii Sokolov por. Mgr. Michaela Klimešová. Na zasedání výboru zveme často zástupce neziskových organizací jako je Člověk v tísni, Romodrom aj. Navázali jsme také spolupráci se IOM Česká republika, Domem národnostních menšin v Praze a další. Rozpočet výboru je 250.000 Kč. O dotační program, který má Ústecký kraj, by náš kraj také velmi stál. Od počátku válečného konfliktu na Ukrajině se zabýváme jak humanitární pomocí, tak i integrací uprchlíků. Spolupracujeme s Potravinovou bankou Karlovarského kraje. Vrcholnou akcí roku je Den národnostních menšin, vydali jsme soubor Národnostních pohádek a publikovali pravidelně v Krajských listech. Ve spolupráci s Německou menšinou jsme pořádali výstavu ve vestibulu úřadu, účastnili jsme se i dalších akcí, jako například Kraj dokořán aj. Letos chceme uspořádat filmové odpoledne v kině Drahomíra v Karlových Varech a Den národnostních menšin bude 7. 9. 2024 v Sokolově. Paní předsedkyně všechny přítomné pozvala.

Za město Most vystoupila paní Vovesná, členka za maďarskou menšinu, uvedla, že velmi využívají finanční dotaci města Most. V listopadu měli akci Historie a tradice Maďarska, součástí byla přednáška a výstava tradičních věcí jako výšivky, nádobky, prezentovalo se národní jídlo a pochutiny. Akce byla velmi úspěšná. V rámci jejich akcí využívají prostory Klubu seniorů, kde se nachází i Klub národnostních menšin, kde dochází k doučování dětí a napsání úkolů s romskými dětmi a podobně. Přístup všech je velmi kladný.

Za Trmickou komisi vystoupila paní Podolová, komise vznikla v roce 2022 a má celkem 9 členů a tajemníka. Uspořádali akce jako setkání sousedů, zpíváme s dětmi, spolupracují hodně se základní školou. V září plánují větší akci, budou všichni pozváni. Jedná se teprve o začínající komisi.

Zástupce židovské menšiny pan Lichtenstein, který je předsedou Židovské obce Teplice a zároveň členem Výboru Ústeckého kraje se ujal slova. Komunita, která pomáhá v Ústeckém kraji, představuje jak historii, tak přítomnost. Vzděláváme v oblastech Judaismu, máme přednášky pro studenty základních i středních škol, věnujeme se na nich především otázkám holokaustu, akcí máme hodně v průběhu celého roku. Stěžejní akcí je Den památky obětí holokaustu a předcházení zločinům proti lidskosti. Spolupracují hodně s Židovskou obcí v Karlových Varech, proběhla společná oslava svátku Purim a svátku Nový den. V současné době jsou naplánované akce na pomoc státu Izrael, vše je v přípravách. Česká republika je hlasem Izraele v Evropě, a to díky nadaci ČEZ. Chystá se opětovně Den národnostních menšin v Terezíně. Aktuálně hraje velkou roli bezpečnost. Antisemitismus v Evropě je bohužel na vzestupu.

Následovala pozvánka pana Dana Černého k návštěvě synagogy v Žatci, která je nyní nově zrekonstruovaná a je v ní muzeum.

Ruská menšina Teplice, pan Orlov uvedl, že se zapojili do pomoci příchozím z Ukrajiny, ruská menšina dnes pracuje spolu s ukrajinskou, nemají mezi sebou konflikty, připravili společně kurzy Českého jazyka pro děti z Ukrajiny, v letošním roce plánují výuku Českého jazyka i pro cizince z Moldávie, Běloruska, Ázerbájdžánu. Dále pracují se seniory, připravují exkurze, ukrajinské a ruské děti udělaly společnou výtvarnou výstavu „Česko očima dětí“, budou společně slavit i pravoslavné Velikonoce 1.5.

Se svými slovy následoval zástupce vietnamské menšiny v Ústí nad Labem a Chomutově (jméno nebylo uvedeno), máme pravidelný program, jsme třetí největší menšina v kraji, pořádáme společné turnaje ve fotbale, slavíme lunární Nový rok, představujeme vietnamskou kulturu, tanec a zpěv na různých akcích v rámci kraje.

Pan Karel Karika, krajský ambasador vládní zmocněnkyně pro romské záležitosti informoval přítomné o vzniku platformy v Ústeckém kraji sloužící k prosazování integrace a začleňování Romů, Řeší problémy na daném území ve spolupráci s jinými orgány kraje, jsou velmi aktivní.

Pan Richard Šulko, za národnost německou v Karlovarském kraji, zmínil autorské čtení, které měl v místním muzeu, a o kterém si myslí, že napomáhá právě poznání německé kultury, vystoupení je putovní po krajích České republiky, součástí je i hudební vystoupení na ceteru. Informoval o aktuálně probíhající výstavě v Chebu „Egerlandské osobnosti“, je to česko-německá výstava významných osobností. Dále zmínil společné uklízení starého klášterního hřbitova v Teplé, které bylo podpořeno česko-německým fondem budoucnosti a městem Teplá. Pořádala se Tříkrálová sbírka, hudební vystoupení folklórní skupiny, dětský den. Vydává CD, knihy, snaží se o PR. Zdůraznil, že Výbor národnostních menšin Karlovarského kraje má oproti kraji Ústeckému podstatně méně peněz na práci menšin. Upozornil, že si všímá problému rozdělení společnosti, nenávisti vůči všem. Je to strašná věc a Karlovarský kraj by měl v budoucnosti zvýšit rozpočet výboru na práci menšin, aby se mohlo lépe pracovat s předsudky a systematicky se zlepšila nenávislná situace. Kdo jiný je citlivý na toto téma, než menšiny. Společně bychom mohli udělat osvětu. Úředníci kraje by mohli pro tuto špatnou situaci udělat něco v rámci dobrého a cíleného marketingu.

Paní Bc. Renata Adamová dodala, že souhlasí a situaci vnímá stejně. Monitorují dlouhodobě v Chomutově situaci mezi Romy a Ukrajinci, ale situace je aktuálně stabilní. Nejčastěji řeší dezinformace na sítích. Souhlasí udělat napříč kraji osvětu, propojení daných menšin je vždycky důležité.

Paní Markéta Monsportová zdůraznila, že je potřeba toto téma zvedat čím dál častěji. Vždy je potřeba vystupovat jednotně, na našem Dni národnostních menšin vystupují Ukrajinci společně s Bělorusy a Rusy na jednom podiu, a to vysílá ten správný signál.

Paní Ankhtuya Batsuuri, za národnost mongolskou v Karlovarském kraji, v kraji je nás 430, snažíme se ukazovat své tradice, tradiční oblečení, jídlo a kulturu, zpěv. Představujeme naše tradiční svátky, jak slavíme Vánoce a Nový rok. Scházíme se společně i ostatními zástupci z krajů na oslavách v muzeu, tak jako tomu bylo i minulý rok a letos také. Poděkovala paní předsedkyni Monsportové za práci a za celou organizaci dnešního setkání.

Paní Mariya Cherevko, za národnost ukrajinskou v Karlovarském kraji, poděkovala za krásné setkání, člověk má díky tomu zase chuť a nové pracovní plány do budoucna. Poděkovala všem za velkou podporu a pomoc, pomáhání Ukrajincům stále pokračuje, řeší se bydlení, podávají se informace atd.

Je toho hodně, práce na plný úvazek. Jsem vděčná za to, že pomoc stále pokračuje, velmi nás podporuje ruský kostel v K. Varech, vše funguje. V závěru uvedla, že mockrát děkuje a přeje všem mnoho zdraví.

Na základě vyslechnutých informací bylo navrženo usnesení.

pro: 11 proti: 0 zdrželi se: 0

Přijato usnesení č. 62/04/24

Výbor pro národnostní menšiny **Zastupitelstva Karlovarského kraje** doporučuje rozvíjet spolupráci v záležitostech týkajících se národnostních menšin na úrovni Karlovarského kraje, mimo jiné i se zaměřením na odstraňování předsudečné nenávisti a podporu harmonických vztahů mezi příslušníky různých národů a etnik žijícími na území obou krajů.

Ad. 3) Zvládání ukrajinské krize

Předsedkyně ukrajinské menšiny Výboru národnostních menšin Ústeckého kraje, paní Rostislava Hubčuková pevně věří, že bude situace ustávat, válka neměla být, jakákoliv válka není nic dobrého. Poděkovala za spolupráci ostatním menšinám, spolupracujeme a snažíme se. Menšiny by si neměly konkurovat, všichni přijeli do cizí země a měli by se především snažit zapadnout. Všichni by si měli vážit rodiny, z toho vychází slušnost, vše je o výchově. Rasismus se předává i v rodině, člověk musí posuzovat člověka od člověka, ne podle toho, jaké je národnosti. Špatné je i vyhrocení ukrajinsko-romské krize, žiji zde 30 let a toto jsem dosud nezažila, situace mi přijde nafouknutá médií a sociálními sítěmi, nemyslím si, že je spousta věcí z toho pravda. Válkou trpí spousta lidí, není to dobré, bohužel velmi smutná situace. Doufá, že válka brzo skončí a Ukrajinci nezapomenou na ty státy, které jim pomohli, že pozvednou a proslaví ukrajinský národ.

Pan Bohdan Herasko, za výbor pro národnostní menšiny města Chomutov, dodal, že je opravdu hodně propagandy konfliktů mezi Romy a Ukrajinci. My nemáme peníze, my máme pouze kulturu, navrhuji udělat společnou akci s romskou menšinou, navzájem si představit svou kulturu. Informoval, že Ministerstvo vnitra představilo legislativní návrh Lex Ukrajina 7. Jednou z hlavních změn je možnost pro ukrajinské uprchlíky získat zvláštní dlouhodobý pobyt. Poděkoval všem za pomoc. Aktuálně je nový problém, že Ukrajina podepsala zákon ohledně biometrických pasů. Muži ve věku od 18 do 60 let obdrží tento pas pouze na území Ukrajiny. Ukrajinci musí mít zároveň doklady o zdravotní prohlídce, že nejsou schopni válčit. Lidé žijící bez těchto dokladů v zahraničí si nebudou moci zařídit nový pas. Uvidíme, jak se k tomu postaví Česká republika, zda bude možnost získat cizinecký pas i tady v Česku. Závěrem poděkoval všem menšinám za podporu a pomoc.

K tomuto bodu jednání nebylo přijato žádné usnesení.

Ad. 4) Sdílení dobrých praxí a možnosti budoucí spolupráce

Pan Karel Karika, krajský ambasador vládní zmocněnkyně pro romské záležitosti, informoval, že dvě romské organizace se starají od začátku války o uprchlíky, aktuálně na dobrovolnické bázi, neboť je magistrát přestal od 1.1.2024 podporovat. Všechny pozval na bohoslužby, které se konají každou neděli v Ústí nad Labem v hotelu Vladimír v 9. patře. Zmínil, že od středy začínají šít maskovací sítě pro vojáky na Ukrajině.

Paní Kateřina Romaňáková, zakladatelka a umělecká vedoucí souboru Skejušan, členka Výboru pro národnostní menšiny při městském zastupitelstvu města Chomutov za Rusínskou menšinu, se ujala slova, všechny přítomné srdečně pozdravila, je mi 83 let a náš soubor Skejušan zde existuje

již 35 let. Míváme až 50 akcí za rok. Děláme akce pro děti i dospělou veřejnost, představujeme své tradice. Přítomné pozvala na vystoupení.

K tomuto bodu jednání nebylo přijato žádné usnesení.

Ad. 5) Různé, závěr

Paní Monsportová poděkovala všem přítomným za nádherné setkání, náročnou organizaci a za milé přijetí. Uvedla, že všechny národy mají společné to, že ve svých pohádkách mají dobré a špatné postavy, ale dobro vždy vítězí nad zlem. Popřála, aby to tak bylo i v běžném světě. Uvedla, že všechny výbory se snaží, aby to tak bylo a za to jim všem od srdce poděkovala.

Jednání bylo ukončeno v 15:50 hodin, následoval přechod na kulturní program zajištěný představiteli národnostních menšin v senátorské kanceláři MVDr. Přemysla Rabase, Nerudova 655/1, 430 01 Chomutov 1, kde probíhala představení kultury národnostních menšin a další diskuze.

K tomuto bodu jednání nebylo přijato žádné usnesení.

Markéta Monsportová v. r.
předsedkyně Výboru pro národnostní menšiny
Zastupitelstva Karlovarského kraje